

Šárka PALIČKOVÁ: *Couchsurfing: cestovatelská komunita v perspektivě multi-sited etnografie.*
Praha: FHS UK 2015, 56 s.

Šárka Paličková se ve své bakalářské práci rozhodla prostřednictvím couchsurfingu prozkoumat povahu sociálních interakcí, sítí a vazeb v současném světě (srv. s. 19). Teoretické zázemí si vybudovala primárně v literatuře reflektující postmoderní a globální povahu současné společnosti (zejm. Bauman, Giddens, Brettel, Anderson) a v tomto kontextu uvažující i samotný couchsurfing (Bialski). Vlastní výzkum realizovala prostřednictvím tzv. multi-sited etnografie, tedy etnografického terénního výzkumu, který právě výše jmenované aspekty současné společnosti zohledňuje. Výstupem je bakalářská práce, jejíž kvalita násobně přesahuje nároky na FHS UK na bakalářské práce kladené.

Samotný úvod práce je s ohledem na metodologické zázemí poněkud strohý, ale už v něm autorka prokazuje, že je schopná jasně a cílevědomě směřovat za svým záměrem. V teoretické části se tak nejprve vymezuje vůči pojetím, která neodpovídají vytčenému způsobu uvažování, aby vzápětí vtáhla čtenáře do postmoderního světa a provedla jej jeho jednotlivými zákoutími. Na to plynule navazuje uchopením povahy multi-sited etnografie a argumentací její volby. Obě tyto části jsou obsahově i jazykově provázané a tvoří tak opravdu smysluplné zázemí dalšího dění. Tím je vlastní empirický výzkum. Jeho reflexi autorka adekvátně tématu a žánru pojata narativně. Na pozadí příběhu výzkumu představuje různé roviny terénního výzkumu, rozhodnutí, která učinila, jednotlivé kroky procesu výzkumu a v neposlední řadě i klíčové aktéry. Prostřednictvím zvoleného žánru se jí zároveň úspěšně daří vtáhnout čtenáře do terénu, zprostředkovat mu jeho povahu, skoro až popisovaný terén zakusit.

Empirickou část pak autorka rozčlenila do sedmi oddílů (Sociální dynamika interakcí, Normy, Aktéři, Lokální poznání, Aktivity, Mobilita a Vazby v kontextu postmoderní společnosti), v nichž systematicky proniká do povahy jednotlivých sledovaných jevů. Interpretace založené na práci s daty a literaturou jsou nesmírně zajímavé a podnětné (namátkou s. 25, 38, 41), argumentace jasná a logická, jazyk úsporný a přesný. Na těchto, vpravdě pozitivních, aspektech bakalářské práce Šárky Paličkové lze ovšem nalézt i stín pochyb. Téma a terén jakoby se v empirické části rozpadly do jakéhosi puzzle, jež čtenář musí sestavit. Domnívám se, že to může být způsobeno použitými analytickými postupy: přeci jen prostřednictvím softwaru Atlas.ti vidíme data jinak, než topíme-li se v hromadách popsaných a opoznámkovaných papírů. Možná chybí právě to zakoušení, jež autorka popisuje v souvislosti s couchsurfingem. Tím nechci říci, že by v empirické části práce bylo něco špatně, jen, že mohla být výpravnější, možná prožitější. Protože to, že autorka opravdu zakusila svůj výzkum na vlastní kůži, je z textu zřetelné. A i to mohlo být ještě podtrženo, pokud by autorka více pracovala s terénními poznámkami ze svých vlastních cest (např. tatínek ze s. 23 přímo volá po tom, aby se objevil i na s. 36, ale i mnohde jinde). Jinými slovy, kouzlo, vybudované v prvních třech oddílech práce, trochu opadlo, ale i tak zůstává text vysoce nadprůměrný.

Také z formálního hlediska je práce na výborné úrovni. Předně velmi pozitivně hodnotím použitý jazyk, který je opravdu vyzrálý a je zřejmé, že jím autorka bezpečně vládne. Závěrečné

korektury mohly zabránit občasným nesrovnalostem (interpunkce, používání zájmen můj x svůj, chybějící slova – např. na s. 24 „kódování“). Bylo by také vhodné upozornit čtenáře, že couchsurfing bude zkracován na CS. A mezi obsahové nejasnosti patří tvrzení o teoretické saturaci (s. 24) a reflexivitě (s. 25).

Závěrem. Šárka Paličková předložila k obhajobě vynikající bakalářskou práci. Výše uvedené poznámky pro ni mají být především inspirací pro další texty, z nichž tím prvním bude, doufám, vtělení této práce do odborného článku. Doporučuji tedy bakalářskou práci Šárky Paličkové k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako výbornou.

Praha, 16. 6. 2015

Mgr. Hedvika Novotná